

Docent UGent pleit voor bredere landbouwaanpak in scholen

interview

De schijnbare tegenstelling tussen landbouw en natuur wordt grotendeels al van op de schoolbanken opgezet. Dat stelt Ruben Savels, bio-ingenieur in de landbouwkunde die na afstuderen zelf als lesgever aan de slag ging binnen onder andere het vak 'Geïntegreerde Duurzame Landbouw' in de masteropleiding landbouwkunde aan de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de UGent. De lesgever pleit ervoor om het thema vanuit een bredere optiek te benaderen. Ook landbouwstages mogen voor Savels terugkeren. "Wat we nu zien is dat beleidsmakers te vaak werken vanuit een nauwe, theoretische benadering. Neem nu de kalenderlandbouw. Iemand die op een landbouwbedrijf stage zou hebben gedaan, zou zo'n beleid nooit adviseren."

7 SEPTEMBER 2024

Lees meer over:

onderwijs

duurzaam

toekomst

"Landbouw is een complex gegeven waar aspecten over plant, dier, milieu en socio-economie samenkomen", stelt Savels. "Maar heel vaak vertrekt men vanuit een benadering van slechts één van deze disciplines. Studenten die nooit vanuit een integrale kijk de sector bestudeerd hebben, doen dit vaak slechts voor de eerste keer in het werkveld. Dat moest anders. Daarom hebben we binnen onze opleiding een integratievak uitgewerkt waarin telkens actuele case studies aan bod komen waarin de studenten in groep de biologische, technologische, socio-economische en duurzaamheidsaspecten geïntegreerd bestuderen. Denk maar aan vernieuwende concepten zoals voedselbossen, verticale landbouw, insectenkweek of regeneratieve landbouw. Op het einde van dit vak hebben de studenten vaak een heel genuanceerde blik op een initieel vrij eenvoudig uitzijnde opdracht."

Te weinig interactie

Hoewel de studenten bio-ingenieurswetenschappen allemaal een gelijkaardige basis hebben, komen ze nadien terecht in specialiserende opleidingen met weinig onderlinge interactie. "Dat leidt tot soms diametraal tegenovergestelde visies, wat zich dan ook doorvertaalt in het werkveld, waar de tegenstellingen in stand worden gehouden. "In Vlaanderen heb je bijvoorbeeld de grote spanning tussen landbouw en natuur. Denk maar aan de terugkomst van de wolf, of bebossing op landbouwgebied. Studenten bos- en natuurbeheer zullen deze kwesties anders benaderen dan studenten landbouwkunde. Maar als je hen binnen hun opleiding zou laten samenwerken, zou je zien hoe ze binnen een landschapsvraagstuk toch richting een compromis zouden kunnen werken. Dat zou mooi zijn om te zien, en uiteindelijk is het wat ze zullen moeten doen in het werkveld."

“**Maatschappelijke conflicten vererger je alleen maar als deze studenten tijdens hun onderwijsparcours nooit met elkaar in contact komen**”

Ruben Savels - UGent

Die multidisciplinaire benadering van landbouw ontbreekt nog te zeer, vindt Savels. “De afgelopen decennia is er heel vaak ingezet op specialisatie. In onderzoek, maar ook in het onderwijs. Zo kweek je specialisten in een specifiek vakgebied, die werken met een heel nauwe focus. Zo krijg je vaak technische experts die weinig voeling hebben met wat er in de praktijk gebeurt en nodig is. Hoe breder je blik, hoe complexer de zaken worden, maar het is net beter om die complexiteit te erkennen, te omarmen en ermee aan de slag te gaan, dan om oplossingen voor deelproblemen te verzinnen die uiteindelijk toch ongewenste neveneffecten hebben.

De studie van landbouw gebeurt vaak ook te theoretisch, vindt Savels. “Om een anekdote te geven: voor het vak plantenteelt kregen we als student een uitgebreide cursus over de teelt en verwerking van aardappelen. We studeerden voor dat vak en slaagden er uiteindelijk voor. Later, op een excursie, passeerden we een veld waar aardappelen stonden. Ik vroeg aan een medestudent of hij wist welk gewas er op het veld stond, ervan uitgaande dat hij ook wel ging weten dat het aardappelen betrof. Maar niets was minder waar. Na er zo veel theorie over te hebben gestudeerd, kon hij het gewas in kwestie niet eens herkennen op een veld. Voor mij vrij symbolisch voor de mismatch tussen theorie en praktijk.”

Terreinkennis

Ondanks de vele excursies en bedrijfsbezoeken binnen de opleiding zouden stages op landbouwbedrijven volgens de lesgever dus welkom zijn. “Als onze beleidsmakers worden geadviseerd door experts die voornamelijk vanuit een nauwe, theoretische benadering werken, dan krijg je voor de landbouwer onwerkbaar regels. Denk maar aan kalenderlandbouw. Een student die op een landbouwbedrijf stage zou hebben gelopen en weet wat er allemaal bij komt kijken, zou nooit zo’n onwerkbaar beleid adviseren. En daar loopt het dus mis.”

“**Als beleidsmakers worden geadviseerd door experts die louter vanuit een theoretische benadering werken, dan krijg je onwerkbaar regels**”

Ruben Savels - UGent

Ook de verzuchtingen en bekommernissen van de boeren blijven vaak ongehoord. Het resultaat: beleidsadviseurs die zich niet bewust zijn van wat praktisch haalbaar is op een landbouwbedrijf. “Ze bekijken problemen uit de sector te vaak vanuit een technische bril, in plaats van wat praktisch haalbaar is. Denk aan het stikstofbeleid. Men vertrekt vanuit het gegeven dat de stikstofuitstoot omlaag moet, en daar sta ik volledig achter, maar houdt onvoldoende rekening met de mate waarin landbouwers hun bedrijfsvoering kunnen aanpassen, en in welke mate ze daarin ondersteuning nodig zouden kunnen hebben. Ook dat moet meegenomen worden door beleidsmakers. Een blik op de praktijk werkt heel ontvankelijk. Onze maatschappij stelt heel hoge verwachtingen van een groep mensen die het socio-economisch vaak moeilijk hebben.

Voedselcultuur herwaarderen

Wat Savels betreft zou de grotere aandacht voor de landbouw al mogen beginnen in het secundair onderwijs. “Daar zit veel potentieel”, zegt hij. “De voeling van de gemiddelde jongere met de landbouw is zeer beperkt. Er wordt minder lokaal geconsumeerd dan vroeger, en je krijgt kinderen die op den duur denken dat melk uit de melkfabriek komt en niet uit een koe. Ook de appreciatie van voedsel wordt zo geremd. De meeste scholen besteden hun catering uit aan grote spelers, die voorgemaakte maaltijden op school leveren, waar ze enkel nog moeten worden opgewarmd en geserveerd. En ik begrijp waarom dat gebeurt: een uitgeruste keuken op scholen installeren en het nodige personeel daarvoor betalen is duur. Maar misschien moeten we dat toch durven herbekijken, als we voedsel en lokale producten willen herwaarderen. Door steeds meer klaargemaakt voedsel te bestellen en steeds minder te koken verliezen we onze voedselcultuur. Onze afnemende interesse in het hele gebeuren gaande van het zoeken, aankopen, bereiden en delen van voedsel maakt ons minder bereid om te pleiten voor een hogere marge voor de boer. De kennis, het vakmanschap en de cultuur rond ons voedsel is aan het verdwijnen, en dat is een fundamentele bekommernis als je wakker ligt van een toekomst met een duurzame landbouw.”

Los van schoolmaaltijden, zou landbouw ook meer aan bod mogen komen tijdens de lessen, vindt Savels. “Mijn leerkracht economie uit het middelbaar heeft me indertijd geleerd dat landbouw slechts twee procent beslaat van het bbp, en dus niet de moeite is om verder over te spreken. Met die gedachte ging ik wellicht de rest van mijn leven hebben geleid, moest mijn interesse in landbouw niet zijn aangewakkerd door één heel gepassioneerde professor in mijn opleiding bio-ingenieurswetenschappen...”

Uitgelicht

Belangenorganisaties voor de klas: Misleidend of informatief?

Reportage

Niet enkel de onderwijskoepels bepalen wat uw kind wordt aangeleerd. De Nederlandse Reclame Code Commissie (RCC) heeft natuurorganisatie Greenpeace op de vingers getikt voor h...

4 SEPTEMBER 2024

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)